

CHCEME OŽIVIT DISKUSI

rozhovor s odbornou pracovnící NIPOS-ARTAMA Simonou Bezouškovou

Letos máme čtvrtý ročník Pikniku. Kam se od svého začátku posunul, jak se vyvíjí?

Přehlídka podle mého názoru funguje. Takový pocit mám od prvního ročníku a jsem opravdu velmi ráda za to, že mi vydržel celé čtyři roky. A to i přesto, že jsme si zažili ne úplně jednoduchá období, která byla způsobena opožděnými dotacemi. Jsem přesvědčená o tom, že přehlídka tu má své místo a měla by mít i nadále. Co se vyvíjí, jsou čísla počtu diváků a seminaristů, která každý rok rostou. Zásadní novinkou letošního roku, pokud vyjde počasí, bude slavnostní zakončení přehlídky, které se odehraje na městské plovárně, a to včetně hostující inscenace. Fraška O Dušanově duši je koncipována na venkovní prostory, je to projekt Jana Holce, který se ve Volyni před dvěma lety představil s inscenací Kytice.

Novinkou letošního roku je i Diskusní klub. Jaká je jeho funkce na přehlídce?

Loni na podzim, když odborná rada hodnotila Divadelní Piknik 2014, byla jedním ze závěrů skutečnost, že nám narůstá počet účastníků přehlídky – lidí, kteří si zaplatí ubytování a vstupenky a navštěvují představení. Tito lidé nemají během doby, kdy probíhají semináře a kdy se radí porota, vyplněný čas. Od nich vzešel požadavek, že by se chtěli společně setkávat a nějakým způsobem reflektovat představení. Proto jsme se domluvili na tom, že otevřeme Diskusní klub, který není nijak striktně koncipován a obsahově vymezen. Vytváří platformu a možnost se sejit a sdělit si své názory, ale zároveň přispívá i k tomu, aby se kultivovala diskuse obecně. Aby se pokud možno vymýtil nešvar, kdy je některý názor považován za nesprávný. Každý názor je možný a adekvátní, pokud je podložen argumenty. Diskusní klub by ve výsledku měl oživit i diskusi s lektorským sborem.

Jaký je vztah mezi Diskusním klubem a diskusí s porotou?

Během Diskusního klubu si účastníci mohou zformulovat svůj názor, či původně pocit, dojem z inscenace a mohou si tak dodat odvahy vystoupit ve veřejné diskusi. Oživí se tím i diskuse samotná, nebudou vystupovat jen lektoři a členové souboru, ale zúčastní se jí víc lidí a zazní tedy vícero

různých názorů. Proto jsem o vedení klubu požádala Milana Schejbala, který je jako lektor oblíbený a je osobnost. Od tohoto kroku si slibuji, že tento pokus nezanikne, naopak, vkládám do něj naděje, že se rozvine v tradici.

Od loňského roku existuje pravidlo, že musí mít krajské přehlídky alespoň osm soutěžních inscenací, aby mohly na Piknik nominovat. Proč toto pravidlo vzniklo?

Předloni se odborná rada shodla, aby se vrátily nominace. Protože je ale krajských přehlídek osmnáct a na Volyni je jen šestnáct hracích míst, není možné, aby nominovaly všechny krajské přehlídky najednou. Proto došlo k rozhodnutí zavést limity. Jedním z nich je minimální počet inscenací. Osmička byla stanovena z důvodu, že se členové odborné rady domnívají, že to nenaruší chod přehlídek, které se konají od pátku večer do neděle. Že je možné do takto dlouhého programu zařadit osm inscenací.

Jaké jsou reakce od pořadatelů přehlídek?

Přehlídky, které trvají třeba od středy do neděle, s tímto

Martin Kolář: Žijí mezi námi

AŽ TO DOZRAJE, TAK TO VZNIKNE

Rozhovor s hercem Jiřím Varbaníkem

Jak jste se dostali k tématu terapie?

Studio De Facto Mimo rozjeli tři lidé, z nichž jeden jsem já, druhý už v tom souboru momentálně nepůsobí a třetí je náš kmenový režisér a autor, který to má vystudované a jmenuje se Martin Skřítek Kolář. Skřítek je přezdívka. Píše scénáře pro Českou televizi, vyučuje v Jihlavě na základní umělecké škole a je to velice invenční člověk. Naše studio v podstatě dělá skoro jenom autorské věci, ale ten impulz většinou vzejde od něj. V repertoáru teď máme čtyři větší inscenace. Také děláme pohádky, které Martin píše. Nejsou jen pro děti, ale i pro dospělé, což mě osobně moc baví. Z inscenací pro dospělé máme čtyři věci, z nichž vlastně jen jedna není autorská, a to jsou Camiho povídky. Inscenace se jmenuje Kleštěnec z pralesa a jinak jsou to tři autorské věci, které jsou všechny z Martinova pera. Jedna je divadelní komix Lásky a jiné superschopnosti, druhá je tato (Žijí mezi námi) a třetí se jmenuje Hukot 4, momentálně Hukot 4 a půl – ona je to reminiscence na původní představení z roku 2005. Odehrává se v jaderné elektrárně. A konečně odpovím na to, na co se ptáte. Každá věc, kterou děláme, na něco reaguje, na něco z našeho okolí, co Martin vychytává.

Třeba inscenace Hukot 4 byla reakce na to, že byl rok od spuštění Temelína. To byla společensko-politická kritika a my jsme se k ní teď vrátili, protože jsme zjistili, že ta politika je úplně stejně mizerná, jako byla před deseti lety. Pořád nás baví do toho píchnout. Druhá inscenace, Lásky a jiné superschopnosti, je o krizi středního věku, protože my teď jsme v krizi středního věku. Alespoň někteří z nás. Dostáváme se k tomu všichni. (smích) A inscenace Žijí mezi námi... Myslím, že ji psal trošku podle nás.

Takže je to představení o vás?

O nás, o lidech, které Martin potkává. Mám pocit, že tohle téma v něm zrálo dlouhou dobu. Už před několika lety jsme o některých figurách a typech mluvili v hospodě. Ono to zraje. A až to dozraje, tak to vznikne.

Dalo by se tedy říci, že se s postavami ztotožňujete?

To by bylo asi trošku... Říkat například Kubovi, že se ztotožňuje s postavou Zdeňka, by bylo podle mě odvážné. Třeba po oblastní přehlídce nám říkali, jakou má autor výhodu, že nás zná a napsal nám text na tělo. Ale pravda je taková, že představení má dvě alter-

nace, stejně jako naše další představení. To znamená, že není napsané na tělo, ale jestli tak působilo, je to vlastně jenom dobře, protože fungovalo. Ve všem si člověk něco najde a jistě se vyděsí, když zjistí, že z té figury něco má. Myslím si, že o tom je divadlo. Je to jeden z jeho účelů.

Po kolikáté jste inscenaci hráli?

Byť je to konverzačka, vznikla po nocích za pět neděl v listopadu a ještě jsme mezitím dělali nějaké politické kabarety. Většinou je to hektické a nazkouší se to po nocích. Až nám z toho někteří onemocněli, ale to je pak výhoda alternace, že se to může různě přehazovat, když někdo vypadne. Myslím, že to dohromady byla osmá nebo desátá repríza.

Jak soubor reagoval na choreografickou stránku inscenace?

Myslím, že to je pro De Facto typické. Jednak je Martin výborný ve výběru muziky, což není jen můj pocit, ale říkají to i lidé, co jsou dobří v hudbě a přijdou na naše představení do Jihlavy. Dobré je, že to naše studio se po pěti letech trošku resuscitovalo. Před čtyřmi lety se v Jihlavě otevřelo nové divadlo Diod (Divadlo Otevřených Dveří), je

ŽIJÍ MEZI NÁMI – A TROCHU JIM TO TRVÁ

„Psychologická komedie“ Martina Koláře *Žijí mezi námi* stojí vlastně na jednoduchoučkém nápadu – ambiciózní, začínající terapeut chce „otevřít“ na svém kurzu psychoevokace „zablokované“ jedince, aniž by valně tušil, jak na to. Nesourodá skupinka složená z šesti výrazných typů (švejkovsky bodrý skladník, komisní účetní, veselá mamina, alternativně splašená dívka, usilovně démonicky se tvářící gothic punker, obsedantně-kompulzivní podpantoflák) se ovšem otevře natolik, že sluníčkově vyhlížející guru nemůže dělat nic, než se urychleně otevřít též (a v duchu vtipů o psychiatrech mimochodem přiznat, že má všechny traumata a komplexy svých frekventantů taky). Je to ovšem zápletka vpravdě anekdotická, v níž se všechny potenciální konflikty jak mezi skupinou a terapeutem, tak mezi členy skupiny navzájem postupně úspěšně uhladí a znivelizují.

Na tuto kostru je pak navěšena řada drobných scének a dialogických výměn těžících z vyhraněné typovosti jednotlivých postav – a především z pozorovatelské schopnosti autora a režiséra Martina Koláře, který dokáže drobnosti všedního dne trefně a hutně uchopit. V jihlavském souboru *De Facto Mimo* má pak hned několik jevištěně přesvědčivých osobností s darem autenticity a citem pro nadsázku a pointu.

Celá příjemná a sympatická produkce tak má v zásadě (kromě ne zcela přesvědčivých tanečních „jinglů“, které oddělují jednotlivé scény) jediný problém – a tím je stopáž. Co mohlo být nabitým hodinovým kabaretem, působí na ploše hodiny a tři čtvrtě neúměrně rozvlekle. Je to škoda, protože jihlavští mají v textu i herectví rozhodně našlápnuto k inteligentní, „napadnuté“ divadelní zábavě. Snad se k ní časem proškrtají.

Jan Šotkovský

Chvillemi mi to přišlo moc dlouhé, chvílemi jsem se moc hezky bavil. Taková trošku houpačka.

První polovina byla taková trochu nejistá, člověk nevěděl, co to vlastně znamená. Druhá polovina byla už přece jen o něčem jiném, měla šťávu. Super, líbilo se mi to.

Bylo to působivé. Celkově tam bylo mnoho hezkých nápadů. Postupně se to rozvíjelo, bylo to hezký.

Ke konci jsem přemýšlela, jestli jsem vůbec měla brát děti s sebou. I když, o terapiích něco vím a je pravda, že tam bývají i situace, které předvedli – sexuální. Zezačátku mi představení přišlo pomalé, moc mě to nevtahovalo, všechno bylo zbytečně zdouhavé. Ale minimálně od půlky, možná i dříve, to nabralo spád a pak už to bylo opravdu pěkné.

dokončení ze strany 2

to přestavěný sál bývalého kina a umožňuje úžasné věci. Má otevřený prostor, který je variabilní a dá se v něm krásně pracovat. Inspirovalo nás to k tomu, že jsme oživilí větší inscenace a nabrali nové lidi. Inscenace se zase dají dělat jinak a lépe.

Jak jste vnímali to, že jste zahajovali přehlídku?

Obávám se, že nám to nepůsobilo ani radost, ani smutek.

Myslím, že divadlo děláme proto, že se občas potřebujeme k něčemu vyjádřit, což činíme představeními nebo kabarety, které se jmenují *Mimochodník*. Divadlo děláme, protože nás baví tvoření, baví nás to, jak inscenace vznikají, to, že se potkáváme i při jiných věcech a že se bavíme i o jiných tématech, a pro některé z nás (teď mluvím za sebe) se to bohužel musí i hrát. (smích)

Kateřina H. Chalupníková

...dokončení ze strany 1

problémy nemají. Většina přehlídek ale probíhá od pátku, některé i jen v sobotu a v neděli. Ty tento problém pociťují nejvíc. Vyrovnávají se s tím různými cestami. První možností je, že je program zcela našlapaný. Není pak čas na rozborové semináře, které považují za nejdůležitější část přehlídek, protože ty jsou jedinečnou možností pro soubory, jak dostat zpětnou vazbu. Druhou možností, kterou někteří pořadatelé volí, je, že toto pravidlo apriori odmítají. Striktně mají v programu jen sedm inscenací. Těm se ale děje to, že jim ubývají soubory. Ty si uvědomují, že jsou na přehlídce, ze které se nedá přímo nominovat. Jejich postup je pak méně pravděpodobný. Dalším problémem, na který pořadatelé narážejí, je, že musejí brát všechny nebo téměř všechny přihlášené inscenace. Samozřejmě na úkor kvality. Obávám se, že to může vést k tomu, že takové přehlídky časem znamenají úbytek diváků. Komplikace zasahují i přehlídky spojené, které vysílají představení směrem na Piknik a zároveň i na další národní přehlídky, které tyto limity nemají. Aby byla zajištěna nominace na Volyni, nabere se osm inscenací a pro ostatní divadelní druhy už nezbyvá moc místa. Tato regulace se tedy negativně odráží v jiných oborech, nejvíce dopadá na studentské a experimentující divadlo. Odráží se to v tom, že návrhů na celostátní přehlídku je málo, tudíž programová rada v podstatě nemá z čeho vybírat a musí přijmout většinu návrhů, které dostane. Tím trpí celková kvalita celostátních přehlídek. Pravidlo funguje dva roky, jestli to ostatní obory naruší se může ukázat za několik let.

To je velká hromada negativ. Jaká má toto opatření pozitiva?

Největším pozitivem je, že část divadelníků chtěla vrátit nominace a nominace se jim vrátily. Ti, kteří byli nespokojeni se zrušením nominací, jsou tak v tuto chvíli spokojeni.

Petra Jirásková

FOTOTELEGRAFICKY ZE ZAHÁJENÍ

Pátek 8. května 2015

10.00 (NN) Divadýlko na dlani Mladá Boleslav / režie: Petr Matoušek
Terry Pratchett, Petr Matoušek: **My, svobodnej národ**

13.30 Diskuse (*My, svobodnej národ*)

15.00 a 17.00 (PT) Kočovní divadlo Ad Hoc / režie: Jan Duchek
Jan Duchek: **S úsměvem nepilota**

19.00 (NN) Ořeckovské divadlo Ořechov / režie: Vlastimil Peška
Vlastimil Peška: **Jak Švédové L. P. 1645 marně Brno dobývali aneb Bylo nebylo**

21.00 (MS) Diskuse (*S úsměvem nepilota, Jak Švédové...*)

Sobota 9. května 2015

10.00 (K) Teritoriální tyjátr Praha / režie: Štěpán Šantrůček
J. Volák: **O Krakonošovi a disidentech**

12.30 Diskuse (*O Krakonošovi...*)

13.30 (NN) Společnost bloumající veřejnosti Turnov / režie: J. Marek a P. Hofhans
Katalin Thuróczy: **Klozet**

16.00 Diskuse (*Klozet*)

17.30 (NN) Rádobydivadlo Klapý / režie: Ladislav Valeš
Ladislav Valeš: **...dlouhá cesta**

20.00 (NN) Divadlo JakoHost Plzeň / režie: Vratislav Mikan ml.
Zoltán Egressy: **Šťovík, pečené brambory**

23.00 Diskuse (*...dlouhá cesta, Šťovík...*)

Zpravodaj XXIV. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2015. Redakce: Petra Jirásková, Kateřina Chalupníková - Horáčková, Helena Plicková, Martin Rumler, David Slížek. Vydává Volyňská kultura. Náklad 100 výtisků.